

EUZKO GUDA-OÑETAN

Areatza eta Yure gure mende geratu dira

Gudariak, atzo goizean egin eben joaldi indartsu baten eñi oreikaz jaubetu ta aurera jaraitu eben.-Orduña aldetik be joaldiak-joaldi egin ziran, gure tokiak obatuaz.-Arma ugari artu yakozan arerioari, izkillazkar bi tartean zirala.

Itxaropen-miñetan

Atzoko joaldiei, oldozkunik eta zer esanik egin daiegu. Gure gudariak, aspaldi batetik erabili izan dabon jokalegea aldatu dala agertzen daukue joaldiek.

Oranarte arerioari eutsi ta biderik ez lasatea zan gure jokalegea. Biziena, Arerioak egian auferakada galarazo, arerioa zaindu, ofela Bilbao aldeztu ta Bilbao zainduaz.

Ez uste gure uestean lafegikerik diogunik. Ezaguna danaten, bariro adierazi ta zabaltzen ez gara asperluko. Bilbao ez da aldeztuten urien atetan, Bilbao ez da zainduten kale barutan. Une latz ori eltzekotan, ofela egin bearko litzake. Une ori ufuli dago oraitio ta oraingoz ezin izan eltsien dogu.

Guda kontuan, guda-legean, oraintxe gudaruten diran mendiak Bilbao dirala esan daiegu. Bilbao'rentzako esien auzer-aurer gudaruten da, esietara oarindik eldu barik. Esietatik zenbat eta urunago ta Bilbao zainduago eongo dala gogoratu bea Bilbao bere suen mende laga ta euki nai dabenik ezingo dau inok ukatu. Gure gudariak asmo ofeik galarazo ta deuseztuteko agindua d. l. e.

Atzo gure mutilak egin zituen joaldiak aginduok ziaz eta zindoki beteten alegintzen dirala agertzen daukue. Joaldietatik ondoren onak lortu genduzkanik ezin ukatu. Poztasunik emon ba'euskuen, irakaspenik be artu bea izan dogu. Gure gudaroztea, ez dala gudarozte illa eta ikildua, beintzat, lenengua.

Uste ori ezin kendu al izango dogu gure burnetatik. Euzko gudaroztea guda-mina galdu ebala, naraz eta baldar ebilan gudarozte bat zaita uste ta inoenak, arpegiko ederik artu dabe atzoko joaldiekaz. Toki biltan bat-batera ta la biltzetan garazta lorak jaso zituen gure mutilak. Agerpen biziagorik nai ete mutil ofein indafa, gure gudaroztearen guda-mina agertzeko? Aitzakiriz ezin daiegu bilatu arerioari atzoko joaldietan. Gudarozte on batek edonoz gudu ta erantzun daiken eran erantzun eban eta eragozpenak ipintzen alegindua. Gure gudariak indaf eta adorea menderatu ta gaindu eben oraitio. Gure gudariak indaf eta ez besterik.

Atzoko joaldiak ikusi ondoren itxaropenisua agertuten gara laster egin daiekanetarako. Agintariak, oranarteko jokabidea bastertu ta bariro bat artu dagienean, eta laster egingo daben uste ta itxaropena dogu, gure gudariak aintzaz ta gurendaz loratuko diran ziurtasuna dogu. Guda-min diran gudariak, garaitza-min dira, gurendaz-egari. Epelak besleri uste izanaren ofelaxe da. Laguntza apur bat izatekeroz egafi ta min ofeik asetuko diran itxaropen oso-osua dogu.

Mayatza arerioentzat galgarri izan da. Lur zati batzuk irabazi ditu, baina bere guraririk ofetik be ez dau lortu, ta bere indafak ziara makaldu ta galdu ditu Bizkaya'n euzko gudarietan aurkitu daben esi gogoraren auzer-aurer.

Bagila, gaur saritzen garan il au, euzko gudaroztearentzat garaitza-il izan bea dau. Mayatzean makaldu geratu dan arerioak. Bagilean il da geratu bea dau edo il aginean. Gure gudariak ofenbestelik egingo daben itxaropena dogu, atzoko joaldiak ikusi ondoren bereziki.

Ez izan urduri!

Jatoriz gaituz gizaikiok urduri. Jatoriz dizugu gizaikiok geure baitan urduritasuna, gogaikaritasuna ta aldakortasuna itsatuta. Orixe gaituz oro gizon: aldakor, gogaikariz eta urduri. Ofelakoxez beterik dituzu gaur ere basterik.

Gudatean gaituz aspalditxoan murgil. Buru-belañi guda-izpail gaituz egunak-egun lotu.

Bi gudatada auzer-aurer. Paxistak gure auzer eta askazaleok paxistaren auzer. Alkari aginik erakusten gaituz: belafok ozendu ta begiok zozotu. Belafok-erna ta begiok-alek eta gu ere. Gudatean negargarria zork ez daki? Zelaizabalean burri dan odolak mintzorik ez ba'leku. Samiaren geziak eztenik ez ba'leku.

Gudateari lotuta, egunekoaz zaituta, gerokoa uratu naiaz, urduri gaituz gidaieki. Gudatean sortu orduko gaituz: belafok ozendu ta begiok zozotu. Belafok-erna ta begiok-alek eta gu ere. Gudatean negargarria zork ez daki? Zelaizabalean burri dan odolak mintzorik ez ba'leku. Samiaren geziak eztenik ez ba'leku.

Eta geroz zer zaitzu eta zer zaitzu gertatu?

Urduri lotu gaituz oro. Urduritasunez makaldu ta epeldu baino ez dizugu egin gure gogoa. Minkunkeriari eman nonbait-eta, gudatean egin bea izana ez beste guztia egin genizun: muxinari eman, geure buruak urduritu ta gogo-barneko giro ta kemena jaso, xuspertu ta berotzerik eman ez buruak. Oratx egi mardula, berenez argi ta garbi agiri dan egi biribila.

Eguna joan, eguna etorri, zorioneko egazkiñak aideak ufaka noiz ikudren ikizituen gaituz. Ezin uak, gure ikusmin eta ikizituz ori bidezko dizkizun. Alperetan basterik odoez gortzeko diranik ez dizugu inoizkoan uste izan. Egazkin eta oro guda-tramankulu etxeratu zaje gaituz.

Ez zaitzeza, baina, geizgi poztu. Ez dezazula egazkiñak bakarik guda-itea irabaziko dizutenik uste. Ez! Ez eta Ginebra'tik letorkizuen urutida ta batek ere guda gordin au erabaki ta burutuk, dizunik. Urutiko itxarurak amajau, bartaratu ta lau dituzu.

Eltxe-barnera so; etxean dezu eskuarterkorik egokien. Jaso ta berotu zure gogoa; irakindu zure barne-giro moteldutako ori. Il bea ba'degu, gertu beti eriotzaz alkartzeko. Josi begi ta biotz ori zeure Aberriari. Odol-eske dezu emen bea Aberria. Zorion-burestun joritzen goietan Jaungoikoa.

Urduriak damajatzun gogaikero, ori efo-erotik atera, ta gogaikeriak sortzen dizun aldakortasuna ondo-ondotik ebaki. Oratx zure ta oron eginbea. Oro gaitzen sorburu dan urduritasuna il. Gogoa sendotu ta barne-giroa berotzea da urduritasuna litzeta.

Sendotu zure gogoa ta irakindu zure ta zurekidz oron kolkoa!

MENDIGAIN.

Aberri ziñopak

Uskola Lakat' Eñepel, lekeitia euzko gudari azkafa, Padura gudarozteko, Gorbela'ko guda-ohetan zaurituta il da, Jaungoikua eta Lari-Zar'aren ald'.

ORDUNA-BARANBIO'N

Aintzaz eta garaitza-lorez bete dira gure gudariak.

Arañegun gabeen zerbaiz gertuten ebela igafi eragin euskuen.

Atzo, goizaldean, egun sentiagaz biteraz, gudarok gogor eta gordina asia zan oraitzau galdu ziran toki batzuk artzoko asmotan.

Asmo ori neketsua eta gaitza izango zanik ezin ukatu, bereziki tokiok gogortu ta inda tuteko arerioak izan daben astiaren ondoren.

Alaxe izan zan.

Gure mutilak, artilleriaz bidea gertu ta zabaltu ondoren, auzer egin asi ziran, arerioak lenegotan eragozpen bizi ipintzen eban. Tokiok gaitzeko e egoala agertu eban itxura baten.

Gure mutilen indafak geiago egin eutsen oraitio. Jo ta jo, esi guztia apurtu eta eragozpen guztia gaindeaz, gure gudariak tokiok artzen jua ziran, euren asmo ta gurariak bete arteraño.

Azkenengo tonfoa artzoko egozala, paxistak lafi ta kezkatu egazkiñei dei egin eutsen. Eta laster ziran an, bonbak jaurtiten, gure mutilak atzeratu ta euren le galdutakoak bafiro artzoko indaf egin. Ez eben ofaitio euren guraririk lortu. Gureak ez ziran atzeratu ta eurenak auzerarik gitiago eben. Ofela, San Pedro mendia artzerik lortu ez bazan b, toki ofen zati batzuk artu ziran ta eurotik leku aretako trintzerak kanol suz eta izkillazkarez gogorik ta zindoki suagututen dira.

Gure gudariak aintzaz bete zira: esan dogu gorago. Alaxe da izan be. Atzoko joaldiak gerogoko joaldietarako, biderik gertu eutsen. Eta len aiskuan egozan beste batzuk orain bildur egon al izango dira.

Alde-egin ala alde-eragin?

Londres.—Itali ta Alemania'k anka-egin dabe Ez sartze Batzordetik.

Londres.—Ez sartze Batzordiak, itali'k alemandar gu duntziari kontrol arazotik alde dagiela agindu dauze.

EUZKADI'KO GUDA-ZAINGOAK A TZO GABEKO AMARETAN EMAN-DAKO AGIRIA:

Ipsafalde gudoniak (Bizkaya)

Gure indafak, joaldi baten, Yure eta Areatza'ko tokiak obatu ditue, eñi oreikaz jaubetu ta aurera jaraitu, arerioari zigor gogora leporatu-ondoren.

Erdiko gudoniak (Araba)

Gure artilleriak zindoki jo ditu arerioaren Orduña aldeko tokiak eta arerioaren auzerietara egin dan auferakada baten, izkillazkar artun bi, pusil azkar bat, pusil ugari eta sugai asko artu yakozan, baja ugari eraginiaz.

Egoaldeko gudoniak (Burgos)

Lengo senean.

Areatza'tik Las Navas saildiko gudari bi eldu dira eta Orduña'tik Albifana saildiko iru, guztia izkilluek.

Joaldi at egin zan bitartean, granada bat agintariak egozan tokiara eldu zan.

Eta gudarburu batzuk jo zitun, eriotzea euren artera zabaltuz. Euzko Ekintza'ko guda-saildi bateko gudarburu bat antxe jausi zan. Egu'ola garteak, alaxe eban izena, aberriari bere bizi opaldu utson, bizitza guztian abertzele izan zan antzera. Beragaz batera il ziran Zuazo eta Lezameta, politiko ordezkari eta komandantea. Gudariak aintzaz beteten inarduen bitartean, arerioaren berunak eriotzea eutan eutsen.

Goizeko joaldion ondoren, baka artu gendun egun osuan.

Paxistak aleginik egin zituen bafiro galdutako lufekaz jaubetuteko, baina euren guraririk beteterik ez eben lortu.

ARATIA'N

Orduña aldeko joaldiekaz batera ziran alde onetako gure aldetiko joaldiak.

Arerioa tarté batzuk artzoko zorion egoan, berak sartuta eukozan molto batzuk zirala bide. Moltozi an lagatetako, gure gudariak beti bilduritan egon bea ziran, arerioaren zirakadaren bat izango ebelaukan.

Ori dala ta agintariak moltozko atzeratzea lortu eben, gure esietan bardintatu eben joaldi onetian. Eta laster eben euren joaldien ondorena. Areatza eta Yure gure mende jausi ziran. Arerioak ez eban beste eremodirik izan, aleginik egin, toki oneik lagatze, gure mutilak artaraxe beartu ebelaok.

Toki oneik lortu zituenean, gureak ez eben geiagorik egiteko gogorik agertu ta irabazitako gogortu ta sendotuten aleginik egin eben. Egunez, egazkiñak ibili ziran, bonbak jaurti ta zabaltuz, baina gure mutilak zindoki eutsi eutsen euren lekuei. Egun osuan esiak egin eta lubanak zabaltzen inardu eben.

Beste joaldi bat asi eben. Lemona'ko aita artu gureaz, joaldiau lenegotan bizi ta gaitu jua zan, gure gudariak aldera. Mendi guztia artuko ebela ijudian une batzetan, baina paxistak mendi ori gaitzek eurentzat eban garantziaz konturatu ondoren, gudariak-gudari batu zituen alde o'etan eta egazkiñak-egazkin erabili zituen gure gudariak tokiak suagatu ta mendiei su emonaz. Era ofetan, gure gudariak auzer eitea baño, joaldiau irabazitako lufetan eustea gurago izan eben, egokiago zalako, eta antxe lotu ziran egun

guztian, bertatik kanpora jaurtiteko arerioak egin ebazan aleginik alegin izan ziranaren.

Leku oneitatik arerioa mende artzen da ta egoki suagutzen da, zigor gogora leporatuteko eran. Joaldi onetan be, Yure aldetik eginikoan antzera, arerioak gizor-nak-gizon galdu zitun eta gure gudariak lldako ugari lufperatu bea izan zituen. Izkilluak be ugari bilatu zituzten gure mutilak, arerioak eutan esan zalaparta dan beragaz jasuteko astiek eta gogorik izan ez ebazan.

IZKILU UGARI ARTU

Atzo Orduña aldean egin ziran joaldietan izkilu ugari artu yakozan arerioari.

Zenbatu al izan ziran artzen, izkillazkar (ametralladora) artun bi, pusil azkar bat, pusil ugari eta munizio asko ikusi genduzan.

GUDARIAK IGESKA

Arerioari gudari ugari iges egin dautse egunero. Atzo be Orduña aldetik eta Areatza'tik iges egin eutsen batzuk. Albifana saildikoak ziran bi. Paxisten artzen igarten dan makaltasuna agertu eutsen, bereziki Bilbao'ko esien auzer-aurer daben bildura.

Mister Samuel Hoare, Ingalanda'ko Gobernu bafijan, Ogasun-Zaingo'ko burukide da.

Alemandar'ak, Eleizea zapaldu ta inoren luraldia ostuteko asmotan

GOEBELS

Jauan au alemandar gobernu'ko burukide da, Zabalgund' arlokua. Igandez, itzaldi bat ogusi eban Berlin'ean Doibatz'aren kalte inardurik. Inoren luraldia ostuteko asmuari be, ondo eretzi eutsen. Jakina, bidebakokeri guztia ostuteko artzen dab'ez aleman'.

DIRUA LUR AZPIAN

Mungia ingurutan, "Eloza" basteriondoan, esiak eta lubanak egin inarduen gudari batzuk diru ugari bilatu eben lur azpian eskututa. Diruoi gogorietan eta lurlekotan eguan. Baita Banco de España'ko jengo paper za'etan. Ufu pitxiak be ba'ziran tartean, ta bardin libra esterlina bat. Dirutan lau mila, seireun eta ogetazortzi laurleko egozan.

Euzko Langille Alkartasuna

ALKAR-LAGUNTZA

Bazkuna onetako diranañ eta Bilbao'n bizi diranañ, ofietako Alkartasuneko batzai eta Andatze Alkartasun'ei, Alkar-laguntzako urgazpen eskubidei buruz okerik izan ez dagian, euren ileroko emokun agiriak jasotera eldu daitezala eskatzen dautsegu, ila onetako, bag'lako agiriak.

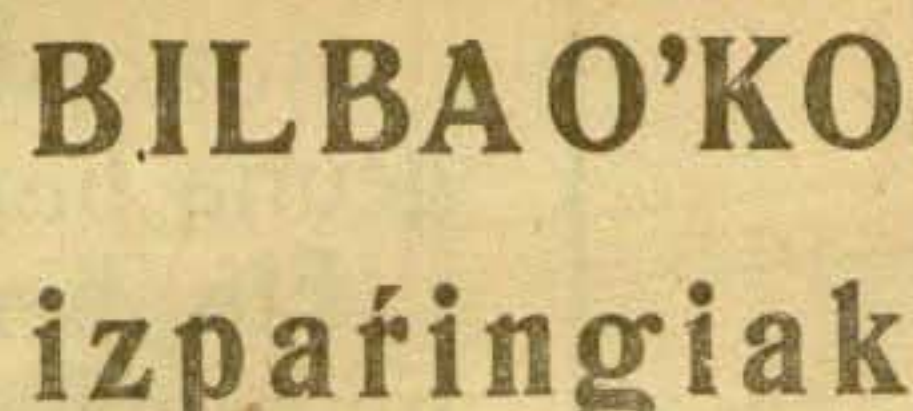
Gure banakaritza landoletara jo begie, Bilbao'n, Gran Vía, 11'gn. beian.

Euzko Langille Alkar-laguntzaa,

Artzakaritza.

Itxaropenez begiratu garaitzeari, euzkotar

Paxistak Euzkadi'n egin eta erabili dituen bidegabekeri nabarmenak ikustean, Europa'ko ta Amerika'ko eritaf eta agintariak suspertu dirala, diñoe. Lateri auferatuak edo gizatasunik dabenak laketu ezin daiekan eta laketu be egin bea ez dabezan lafegikeri odoltsuak jazaten gure eria buru-eskintzaz ta kemenez ikusi dagian, seneko ta zentzundun guztiak euren asafrea agertu dabe ta eriak zirkin egin dabe.

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Inglatera'n dagozan euzko umien izpañak.
Manning andereak bialdu dituan gaiak.
Eguenean, orio banaketea izango da.-Gar-
bitasunaz ardura andia izan egizue, diño
Osasun Zaingo'koak.

DATOREN EGUENEAN
Datoren egunean orio banaketa egingo da Bilbaon. Bakotzeko liberatun emongo da. Saneitua beti beste izango da. Udalak barikuan batu bearko ditue erren baimenak. Bilbaon, 1937ko orilaren 31'an.—Ede-rietakoz zuzendari nagusiak

This image shows a blank, aged, cream-colored page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a slightly textured appearance with some faint smudges and a small tear near the bottom right corner. The page is set against a dark background.

ATZERRIKO IZPARRAK

Lateri batza'ra itzuliko ete da Alemania?

Inglatera'ko liberal alderdia e'ri idegiak suagatutearen aurka

Alemania eredutzat artu ba'dagi Hungria'k, eta Trianon'go trataduaren arma gitxitze erabagiak salatu ezkerro, Entente Txikiak ku'ruka erantzana, Trianon'go trataduan Hungria'ren aldeko diran erabagiak salatuko ditue. - Beste izpa'rak.

ALEMANIAZITARRAK. KATOLIKOEN KALTEZ

Berlin.—Goebels, aleman zabalkunde ministroak atzo egin eban itzuldu, barien bati Alemaniarren kolonia-eskariak agertu zituen, baina itzuli-gai batez ere, katolikozkoak izan, zana, Alemaniar'ko Eliza Katolikoren buruentsat zemaiak zema egin zituen eta orobat erbesteakoen, esladu onetan apaiz batzuen kalte egiten dituen epaiekak dirala, zeresanik alpatuten ba'dabe.

RUSIA'KO GOBERNUAREN ERANTZUNA

Mosku.—Rusia'ko Erbestearen arduradun dan Potemkin'ek erimantatada au atundu ta erbestear, gudariek erbesteatzeko asmoz Ingleter'ko Gobernuak il onen 17'gn. biat du eutsen galderadiari yagokon erantzuna emon daitso Mosku'n Ingleter'ko Ordezkarik danari.

Lege la zizalazun erbestear lateri laguntzaz ezpendu egiten dabezan asaldariak orain, be, gogo txarra edo burukide okerak eukiko dabe ta gogozko gudariek erbestearekin asmuak, be, alpefiko izango de diran diño Rusia'ko Gobernuaren onak.

Berlita au len-ba'ien amaitu a bako gozko, erbestear gogozko gudariek eta erbestear gudarostek alk lastefien erbesteatzeko asmoz gogozko gudariek erbesteatzeko bari dan adina denporatan buruko berelu daiten, lagun izango yakoe laterioj Rusia.

Eta Erkaldar Gobernu ta Asaltu rianarentzat begiramen bardiña, eukile zuzentasunaren aurka izanik, legezko Gobernuaren aurka izanik, artu ebezan asaldariok eukok lara beaf dabe lenengo burukoiki ta erbestear gudariek (moruak, be, bari) eukok lenen eruan beaf dabe.

Asizezan beintzat asaldariok agindu dabena egingo daben argibide izan daiten eta erbestear gudarostek Erkaldar gudarostek asaldariok on izan ez daiten, aginduko egingo dabena esan begie; ori olan izan ezik eri-matxina nestuagotu egin daiten.

LATERI BATZA'RA ITZULI ALEMANIA?

Londres.—Dinoenez, Lateri Batza'ra S. D. N. r'ba bari sartu nai dan Alemania'k. Arma gitxitze bati batzafan ere parte artzeko gertu ei dago.

INGELES LIBERALAK ESPASIA'KO BAKE-ALDE

Londres.—Liberal Alderdiaren batzafan gogof be gogof eukiletsi eban España estaduan uri idegiak. - Batzafatziok suagatuen.

Ingles oheruari eskari auxe egin eban España gudan baki-tunbena egin daiten, zezpi aigian egin daiten.

HUNGRIA'RI ESKERI DAUTSEZAN JOKAERAK

Ginebra.—Entente Txikiaren ba-

tzafaldiak gaur amaitu ditue ordezkariak omen. Aututako erabagien artean, Hungria'ri arma-azian joera bat ala bestea eskeintea izan da.

Alemania eredutzat artu badag Hungria'k, eta Trianon'go eginearen arma gitxitze erabagiak beroni ezaflak salatu ezkerro, Entente Txikiak, ordezkari gudarostek esan daiten, kufaka erantzunez, Trianon'go itunbena Hungria'ren aldeko diran erabagiak salatuko ei ditu.

Turkia'ren antzera jokatuten badiñ ba'dau' ordea, Hungria'k, eta itunbena bafiziatuko Entente Txiki'ko estadiuekin artumonetan ari, onek gertu legokez auziok burutuko eta gainera, oheriak eskeintzeko ere.

Rumania ta Txekoslovakia'ren ordezkari euren erbeste-arazuetako mintzatu egin ziran, eta Yukoslabia'ren, Lateri-Batza'n daiten ordezkaria.

Entente Txiki'ko estadiuek ordezkariak urfengo batzafan Rumania'ngingio dabe, eta lateri alan bere.

INGLATERA'KO GOBERNUA BARIETA ALEMANIAK

Berlin.—Alemania'k izpa'ngiak zaletsun eta gaur andia euki dabe Ingleter'ko Gobernuaren osopena jakin arte. Izpa'ngirik gelaok onex eta antzaz ikusten dabe Chamberlain'en politikak. "Voelkscheer" izpa'ngiak goralben andiak agertzen ditu sir John Simon'entzat. Ogasun zainoko arduradun izentuna izan dalako, Bana izpa'ngi herberak di-

noenaz, Chamberlain'en ondoren Hoare da gizonik aipagaitena.

SULTAN BATEN ASMUAK

Paris.—Pierre Mille, "Excelsior" izpa'ngi idazle jakitunak agertu dabenelik, Marruecos'ko sultanak Ur-

ERTZAIN BAT ERAIL

Londres.—"Daily Mail" izpa'ngiak Varsovia'n daben izpa'ngiak idatzi dan, Yagoda, erusilat ertzain izilen buru izan zana espelxean eraildua izan dala, bere burua itera ukatu zalako.

JAPON'EN GOBERNUAREN AURKA

Londres.—Konserbadoreak eta liberalak bat egin dabe Gobernuaren aurka jarduteko asmoz.

Ora iruruen eta befogetamalan aldun izango ditue alderdi bizi'gn arte aldun-dian. Guztiarenean eta irurogetabost aldun dira.

Sugina generalak izpa'ngi egin daiten agerpenetan agertu daitenaz, Japon'go Gobernu gertu dago aldimia sakabanatutako, diputaduak Gobernuaren aurka azien bal'dira.

Iruxo jaunaren azalpenak

Kartzelak beteta aurkitu nituen, baina legea beteaz, senideak ikertzale izan daitezala agindu dot.-Jazokun batzuk argitu bea'rak dira, Malaga galtzea, Cuenca'ko katedraleko lapur eta, Aragon, Jaen eta Levante'ko erailketak eta abar, merezitako zigor bage lotu ez daitezkan. - Beste izpa'rak.

Valencia.—Zuzentza ministruak azalpenak egin daituz izpa'ngiari, eta euren artean urfengo auk.

Legak zeat bete'ari, agindaritari jo'ra izateari, eskubideak zuten erailketari dagokio alegin bizi'gnaz; e'fak Gobernu batuz ala bestea bizi daiten, azen, lege, zuzentza eta eskubide bariak jauti egin leitekezalako.

Kartzelak itxita aurkitu nituen, baina legea beteaz, senideak ikertzale izan daitezala agindu dot. Atxilotuak azkatasunik ez izatea izan dagila zigor, baina ez bestelakorik. Epaiketa argibideak lotan zaitzenak, erabaki bidean ipini diut. Jazokun batzuk, argitu bea'rak dira, Malaga galtzea, Cuenca'ko katedraleko lapur eta, Aragon, Jaen eta Levante aldean egin diran erailketak, eta abar, merezitako zigor bage lotu ez daitezkan.

Agindudunak izendatzeko ministru gurtariz solik ez dot jokatuko, jakitun eta oi diran lakoak legez eta bidez aipatuak bago. Epaikaritzak salak azkatasun osoa ber dan ene iritzi. Ba-dakit oraingo ontan olakorik ezin leitekena osoro, baina aleginez o'faze jo nai dot, zuzentza araznak, politika alderdi ta langile batzuen kutsu bage eratuaz.

Zuzentza salak, bare, argi, zeat eta jasean jardutea naitzekoa dau; Ofaz gainera, gaurkoan, erkalaganako zintotasuna

bea'feko da; zintotasun ori batzak eta alderdiak izan begie, baina epaikari bat ez bat ez bide olako alkargo ala alako alderdi osten izan.

Jaubetza idaztuzak eta potoki garbitasunak osoro gordeak izan daitezala agindu dot, lenengoak eskuko eta zergaketa onari diralako, eta besteok eri-gorabera, edesti eta jakintzaz zerikusi andia dabelako.

Kartzelako buru, egokienak eta bidez dagokienak bariro izendatzea erabagi dot. Lotsagabe salatuak izan diran arduradun batzuei epaiketa egiteko agindu dot, eta onetan esku gogofez jardungo dot.

Epaikaritzak eta Espetxietan ere iketaldi garbitasunak egiteko, aginduko dot. Zaingo oneri dagokiozan erabaki indardunak bati eta egoki eratutoko lanetan asteko agindua dabe Zuzentza aolkari batzordeak. Epaikaritzak Nagusiko jaurpen batzafak eta beste salak.

Guzti ori, lenengotan esan beza ez da besterik, legea bete eta guztie legea bete erazita bago.

AROTZ BAT TXARA DA EUZKADIENTZAT, BASA ASKOZATZ TXARAGO DA BERA EZAGUTURIK ABERTZALIA EZTAN EUZKOTARA.

Paxisten basatikeriak

Paxisten egazkiñak "Cadin" ondoratu ondoren, ixilik Italia'ko izpa'ngiak.-Inglatera'n asafe bizia sortu da basatikeri one'k dirala - bide.

(John Whitaker'ek.)

Roma.—"La Tribuna" egunkariak agertu duan izpar labur batek dionez, atzo gertabaz Valencia'ko katan, azerioaren egazkin taldek "Cadin" eraman-ekati-ko itxasontzi suguatu ta ondorat zu nuan, alitatuako ontziko zapi itxas-mutli ziran eta zortzi zauritu.

Vaticano'ko kutsadun "Osservatore Romano" egunkaria da izapa eman duan bati egunkari baki'k. "La Tribuna" k baki'k agertu zuan bare asafe. Palas de Mallorca'n erkaldar egazkiñak "Barletta" italiar itxasontzi suguatu ta itxasontzi ziran.

Jan bea'fak ez Valencia'n ez dago Italiar izpa'ngirik, baina, jaso zuan orailo ez izpar au: "Goiz-abara baido lenxeago

areroaren bi egazkin-taldek Valencia suguatu zutela atzo eta befogetabost lagun il zizutela, eundakak zauritu ta ainhbat etxe ondutu. Bona bat katan pondo eman-dazegon "Cadin" insaladar itxas-ontziaren puentera jauti zuten. Batuko zapi il ziran eta zortzi zauritu. Zaurituetako iru lagun itzer gelatu ziran. Bertan be'ra ondortu zan itxas-ontzi.

"La Tribuna", erkaldar egazkiñak "Barletta" suguatu zutena D'no Grandi'k asafe opurituak itzak itxi gundiz befogetabost izan zan. Auxe eman zuan Grandi'k: "Paxisten Gobernuaren esku dago, goiz-nal eta noiz-nal, laterio salidari bales egitea."

"La Tribuna" eman duan izpa'k, "Cadin" ingaladar itxas-ontzi ondoratu daiten asaldarien egazkiñak dirala, ez du

aitatu ere egin egazkiñok alemaniarak ala italiak ziranik. Italiar askok, baina, izpa'ngi irakurtzean, dar-dar eragin zioten buruari.

Virginio Gayda'k, Gobernu aldekoa zin zioenez, "Giornale d'Italia"ko idazlanean esan-alak jantiki zitanen, "Barletta"ri egin ziotena zala-ta, ez zuten beste izpa'ngiak zarata gogirik atera. Corfu'ndu Walwala' bezela Mallorca'n ere bere itxas-ontzi mutlak itzera erabaki daitela Italiak, ez du o'fak ezer esan nai. Gogon degenez, Corfu'ni italiar buruzagia il zutela, Italiak gudar-bidez bereganatu egin zuan Corfu, eta Walwala'n, Abisinia'n, Italiar batzuk il egin zizutela-ta aitzaki artuta, E'fopia bere menpe artzea egin zuan lenen-lenengo.

Izpa'ngiaren eritxiak

Inglaterra'ko Gobernuaren jokabide okerra

Inglatera'ko ontziei izkilluak eruata eragoztean, txarto jokatu eban e'ri aretako Gobernuak.

Alemania'eta Italia'ko gobernuen asmuak galerazo boitez albait-ariñen

INGLATERA'KO GOBERNUAREN JOKABIDE OKERA

H. S. Wells idazleak "Times"ko zuzendaritari zuzendu daiten idazkia.

"Inglatera'ko gogozko gudariek España'ko asmoz urtetsa eragozteko asmoz lateri zuzendu daiten orfearn Ingleter'ko Gobernuak egin daben aralpenak mifez irakuri deguz.

Oraingo une berzi onetan alako eragirik artu ez al izatea bu-daiten, 1870 urteko legezko erbestearekin gudariek gertatari buruz agintzen dabana, oran erbestearekin eragozteko bide on ale ez zintu ez daiten.

Autu oneri buruz Gobernuak b'ra asmoz eragozteko eragin ez da izan gertatutako ta erbestearen ondoren a-mingariak sortu daiten azalpen orsk.

Alemania'ko ta Italia'ko Gobernuak, be, gogozko gudariek urtetsa eragozteko daiten ala ez auzez jakiteka, erabagi e'ri Gobernuak artzea yaku samingari.

Inglatera'k ontziei izkilluak eruata eragoztean, be, ok'ri jokatu eban Ingleter'ko Gobernuak, Ingleter'k ori gabendu ebanaren Italiak eta Alemania'k jengo senan jaraitu eban-eta. ta asaldari gudaiburuei egiz lagundu egin yakoen.

Berlino ta Roma'ko Gobernuak alkat altuta, España'ra ta Marruecos'en eraguz-itako guda-galak eta gudarior osnak bitziten diharduen afrian, Ingleter'k b'ra erabagi ori artzea b'ra alkat altutaren burubideak eta guda onartza ta paxista laterien agintzen e'ri daiten laguntza jauti daiten pozindar emot etelko d'be erbestean.

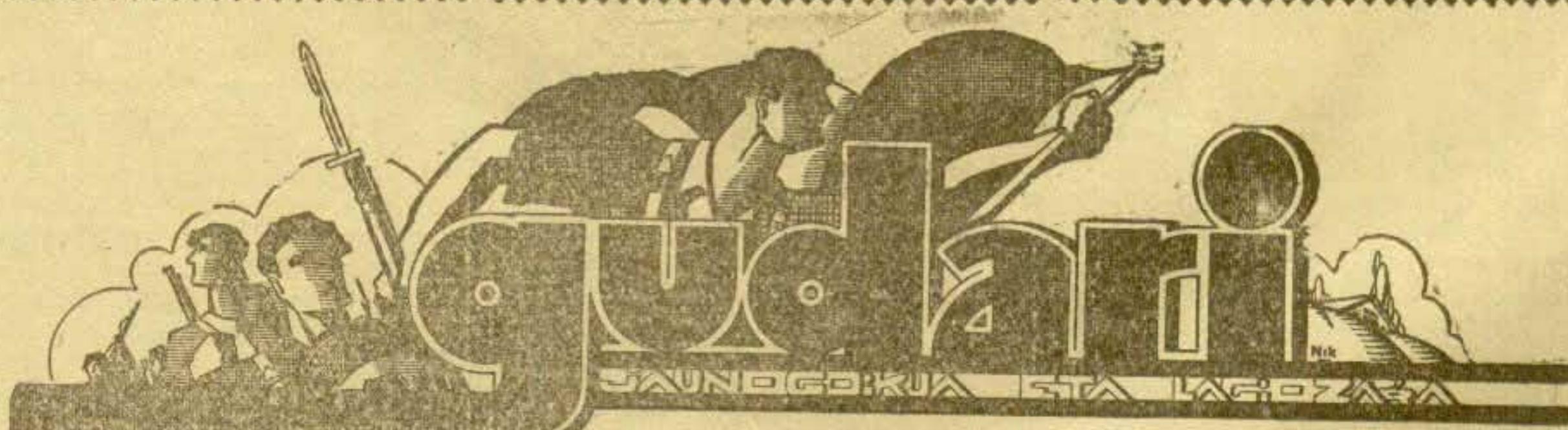
Ingleter'ko Gobernuaren burubide orix, izatea izan daiten, Erbestearen

Ingleter'k alderdi biei laguntzen daiten ustea dago ta bere burubidei azaltzen ba-dau uste ori axetuko dau ausago.

Azkatasun - zal, ta askatutako eun demokrazi-zal daiten asmoz ori ez da-ta Gobernuaren, be, ori ez ba-da, bere burubidei guntzi agertu dagioen aldirik ez begi gaudu.

Munduari ori agertu al dagion, Alemania'ko ta Italia'ko Gobernuak España'ra ta Marruecos'era gudariek baltzea gabendu edo laga dabela onan jakin dagian arte, gogozko gudariek urterterik ez begie gabendu ta ez jkusi egin b'ra ta "ez sartze" asmuak egi burutze bide egokigoa idoro begi.

Asmo ofik egi burutu egin al bategiz, Ingleter'ko Gobernuak Prantziakur laguntza osoa eskini b'ra, e'faren gogoa batza ta e'ri ori paxista laterio e'faren burubide eragozteaz, p'zi ori erabagi dagian.

Gaur urtengo dan kalera aldirik egi egi egi alpatu onek. Beste astietan lez idazlan sakon eta mamintuak e'fako euz Argazki dotore, ta jasekoak agertuko ditue, irakur ta erodien artean irabazita daukon ospea gertuaz.

Ara bertan irakurri al izango diran idazlanen izpura:

"Inglatera adinirada por el mundo".
"Historia s'nglerita".
"Euzkadi en Ginebra".
"Antzako martirak".
"Formaciones alemanas".

"Moros en Donostia", J. Bizkixa'ren.

"Gernika fue destruida por la aviación alemana", J. Salamatu'ren.

"Guerra química".

"Gudaris en Madrid", J. Osmalde'k.

"Rebelión de la Sal", J. Afate'k.

"El cardenal Gomá y los católicos vascos".

"Intervención italiana".

"Bilbao!", Basati'k.

"Un avión francés, derribado", J. Eizena.

"Durango".

"Araba para Euzkadi", Luf-God'k egiña.

"Prensa extranjera".

"Unidos a nuestro Gobierno", J. Serena.

"Abisinia".

"El prestigio de nuestro ejército", J. S.K.

"Lanzallamas".

"Bizitza, lef befi, adaratan".

"Rafagas de humor".

Gaur, agertzen daiten, erosi bariak ez geratu, irakurle

Lateri Batza'ren udabariako billera ondoren

Batza'ren erabagiak. - Gernika'ren suagatzea gaiztetsi. - "Txartoen eta illunen uste ebanak baño ere, tropa eta guda-gai ugariago sartu izan dira espainar estadura".

LATERI BATZA'REN UDABARIKO BILERA ONDOREN

Ginebra.—Udabariako billera gaur bukatu dau Lateri Batza'ren bazkintzak, erabakitaz, España aldetik geroz gudariora atera daitezela eskatuaz, eta ario ontaz Ez-sartze Batzordeak egin dituen lan eta alegiak ontzat artuaz. Ona emen erabaki ori: "Batza onk tamala dau, España'ko auzian atzeri tar Gubernuak erabaki onuratsurik benetan lotu ez dabelako ondino, Batza ren aolku eta esanak oniritziak.

Ez-sartze Batzordearen erabakiakaz batan europar Gubernuak ontzat artu dituen neurri batzuk betetzek asi dirala ikusi dau Batza onk.

Londres'ko Batzordeak artu dauan erabaki bat begi-argiz jaso dau Batza onk; alegia, espainar ez diran gudariora guda arretatik aldegin dazien asmo lanak, eta beraz, asmo ori egiztan- teko, beaz diran lan eta alegiak egi- ten.

Oraingoan, Batza'ren iritziz, egoera argitutako bide egikorra eta onur- garria orixe da; bazezko egoera aris- ku bete da, bafiz, guztientzako ere, eta neurri ori egokia. Beste estaduak auzi oretan zer ikusirik izan ez da- gien, auxe da egiten ere bide ziurera.

Batzorde ortan dagozan Batza'ko Estaduek otse-egiten dautsegu, asmo ori betetan alegendu daitezela eskatu- az, eta alegioin ondorentzat, gudearen amaia iritzi dala uste bete da, es- painar Estaduek euren eurenara era- baki al izan dazien, egokien dan jaur- kera ta Gubernua aulekatzera.

Lateri Batza'ko batza'ak gajetsi eban Gernika'ren suagatzea, aibat uste eta emakume i ziran suagaketa. Beste urri askotan ere aleman egazkin- iariak egin zituen ondementiak, oro- bat.

Artutako erabakiak auxe ere azal- duten dau. Batza'k, guda-tresna bat- zuk erabiltzek elkar dituan ondoren itzalakaz bere samia agertu dau, eta

espainar auzian efi-erteko legeak auzi- tes txartizat esiten dau, batzue ere, uri idegiak bonbaz bifiindutea, Afisku ain bizietatik, gudari ez diranak, emakume ta umak bereziki, ataritatean, Gubernu batzuk eta bazkuna ba zuk egin dituen lanak gorlatu eta txalo- tu beaean ere dago Batza au.

Alvarez del Vayo, espainar Erkala- ren ordezkariak, Ez-sartze Batzorde- aren jokiera maxiatu eban, erabaki ori aitzan, onela esanaz: "Italia eta ale- maniafren esku artzean, euren erakoketa gogoz eta gaizto biutu ez zedin, Ez- sartze Batzordearen jokiera ez eta- rik alegin egokirik ez dauala egin azaldu beaean naz. Txartoen eta illu- nen uste ebanak baño ere, tropa eta guda-gai ugariago sartu izan dira es- painar Estadura."

Espainar guda alde biak neurri bar- dinez aintzat artzean, gogoz baño go- gozgo kontra egiteko agindu zeatzak artu zituela bere gubernugandik, esan eban Alvarez del Vayo'k. Bardintze ofen aldeaz agertu bai-ziran itzaldietan ordezkari batzuek, euren aitzan Anthony Edenek.

Azalpen zeatz au egin eban Del Va- yo'k: "Agindaritz esakunez izen ofe- gaz eristeu ezin lei jaketu espainar Go- berno legezkoiak; ezin lei izen bardina ezari espainar Gubernu bidezkoari, eta bestaldetik, erbestearen laguntasunaz guda maxiatada sortzale izan diranak, España Estadua odoluzuta eta ondu- tute lega dabena."

Onen kontra ez eban ihorik txistlik egin, Erabakia aburu batez ontzat ar- tu zan.

Bai Eden eta bai Del Vayo, pozik di- ra S. D. N. batzaren ondorenaz. Espainar gudan ari diran atzetikafak euren erietaratzeko asmoa Batza'k atsegitze onartu eba-la-ta, pozik zan Eden, asmo ori Estaduen alkar eraba- kiz bete jetelela-ta. Orez ganera, ale- man Gubernua minduteko, ezrako ere ez eba-la esan ez Del Vayo'k eta ez Lit- vinoff, erbeste-argaztetako efusitaf ordezkariak, eta ofegaitik asmoaren kal-

tez doitarafak egiteko, ez eutseu bide- rik emon uste dau Eden'ek.

España' Gubernuaren ordezkariak ereti berebizikoa izan dabe Lateri Ba- tza'ren etxean, oi dan lez, gogoangari eta andro itz egiaz, espainar Erka- aren alde lan onuratsua egiteko, eta gahera, Franco'ren gudariora Batza'k aintzat ere ez dauala artu, ikusi al izan dabe atsegin andiz. Espainar Go- berno jatorfaren buru bera etsitza Gi- nebra'n nai izan dau Franco orok, ba.

Urtatitako bilerean baño, begikoa- go izan dala oraingoan Ginebra'n, es- painar erkal-ordezkariak, argi ta gar- bi esan dabe edonun.

España' auziaz izandako eztabaida ondoren S. N. artu zan erabakia joan dan itzaldietan ez zan izan oraingoa bai- zen zeatz eta estua.

Batza'k ematiz mardulik izan dau oraingoan. Sandjak eta Alexandetta'ko auziaz, aitzun Batzordeak emon galki- an itziaz antolatzeke gertu bai-dagoz Fronte ta Turkia. Antolepen ofek az- katagin osca emongo dautso Sandjak- eri, eta turkiar minorjaren eskubideak zainduak izango dira.

Fronte'ren agindaritzapean dan Si- ria ere, libre izango da laster, eta Sandjak eta Alexandetta'ren erbeste- arazuen erantzupena izango dau, eta aduana banakaritzara bardiñez jau- riko dira estaduak.

Eden eta Delbes joan dira atafian, Londres eta Paris aldera, bakoitza.

RUSIA'KO ORDEZKARIAREN ITZALDIA

Moscu.—Efi onetan asko goratzen da Rusia'ko ordezkariak Ginebra'n egin eban itzaldia, Alvarez del Vayo' ren asmuak ontzat artu ta aupatuen. Gerafik agertu barik espaharen aurka itzalfak eta alemaniarfak dabilzina ukatu ezina da. Agintariak jakin izan dabo itzalfak gudarozteko irurgetamaf edo larogei mila gudari gudan saftuta dirala. Alde batetik espainar efi da- go, legez sorturiko Gubernu bat buru

dabela. Bestetik atzetikaf paxista, Franco'ren ikuripean gudaruten.

Rusia'ko ordezkariak Ginebra'n egin eban itzaldia gorabien ugari mereti ditu, Espainar Gubernuak argiro es- kusetan dau Europa'n efi batzuek be- tien gajetik jafi nai dabela indatza Ginebra'n Gubernu ofen alde urtelte indarik ez dagon bilarican. Lateri Ba- tza baririk gertuten ez saritzeko batz- rak artu daben erabakiak ez dau ga- ta baririk gertuten ez saritzeko batz- dearen asmuetarako.

Ala ta be mundu guztitik espainar efiari laguntzeko gogoa agertzen da, efiak berak gura daben lez goberna- teko eskubidea ezagutuz.

AGERPEN UGARI

Ginebra. — Valencia'ko Gubernuak agertutako Liburu Zuriaf eragin eba- zan jaurtuen ondoren auxe izan da Lateri guztiaf beste efiaren esakunaz zaindu beaz dabela adierazi ondoren, kontroaren onurak agertu ziran ta saritzeko batzordeak egin daban jor- gaitik bere paxistara agertuaz. Erbe- tatz gudariora euren abietara bur- tzeatzan arintatuna eskatzen da. La- teri Batza'k nari auxe uste dabela bazeantatzak, ofarik bizen. Ez sar- tze batzordeko ordezkari guztiaf en- baki au ontzat artuko daben itzaro- na agertzen da eta eratzgi onek es- painar auzi aibat lasterfren amaitze bidez zabalduko dabela uste da, es- painar efiari bere zorla egiten laguna Efi idegien suagaketari buruz be- junditziak egin ziran eta eskafak ar- tu ziran uste ta emakuniaz guda-ari- iuetatik aldeintzen alegendu diran- tzat.

ZER JASOKO OTE ORAIN?

Madrid.—Ufi onetako izpafingiak at- eta auriz aitalu dote espainar anel at- etko gudaritan atzetikafak nastu di- na azaltzeko zuan asmoa Erkalaf Go- bernalak, bete-betean lotu duana.

ANDIK ETA EMENDIK

Euzkadi-aldez "Pedro Mari" antzerkia Bar- celona'n.-Eriak erantzun ez paxisten deiari. Sei italiar gudaiburu il Palma de Mallorca'n. Dinamiteruak bultzat bat zearo ondatu.-Gal- dutzat uste izaniko egazkinlari bat iratiz i/ketan. - Beste izpa'ak.

EUZKADI-ALDEZ "PEDRO MARI" ANTZERKIA

Barcelona. — Asla dute uri ontan Euzkadi'ri laguntzeko lana. Atzo ga- bez asi zuten, "Liceo" Antzokian Cam- pion'af Arturo'ren "Pedro Mari" an- tzerkiuaz. Jendea-jende antzokiratu zan eta txaloak-txalo entzun antzeziariak.

DINAMITERUAK BULTZI BAT ZEA- RO ONDATU

Valencia. — Madrid'eko guda oifetan diarduten dinamiteruak azerioaren bul- tzi bat eraso zuten puente de los Fran- ceses inguruan. Bultzat-motor eta bagoi batzuk zearo ondatu zituzten, Eginda- ko baja eta kalteak aipagarfak dira.

ERIAK ERANTZUN EZ PAXISTAR- EN DEIARI

Gibraltar.—Paxistaf asaldariak 1930 ta 1938'gn urtetako kintal gudaritza- rako, edatu dien agindu ez du bete eri- ak. Efi-zahak arduratsua ekin diote la- nari, gudari berioak aurkitu nalaz.

LATERI ARTEKO BATZARKIDE BE- RRO ERE ALEMANIA?

Londres. — Alemania beiro Lateri -Batza'f sartzea ba-litzakela dion iz- para pozaen jaso dute Londres'en. Alemaniak Lateri-Batza'f alde egitea dala uste dute europaf lateriak gentza -a'k bat egiteko eragozpen zofotzena.

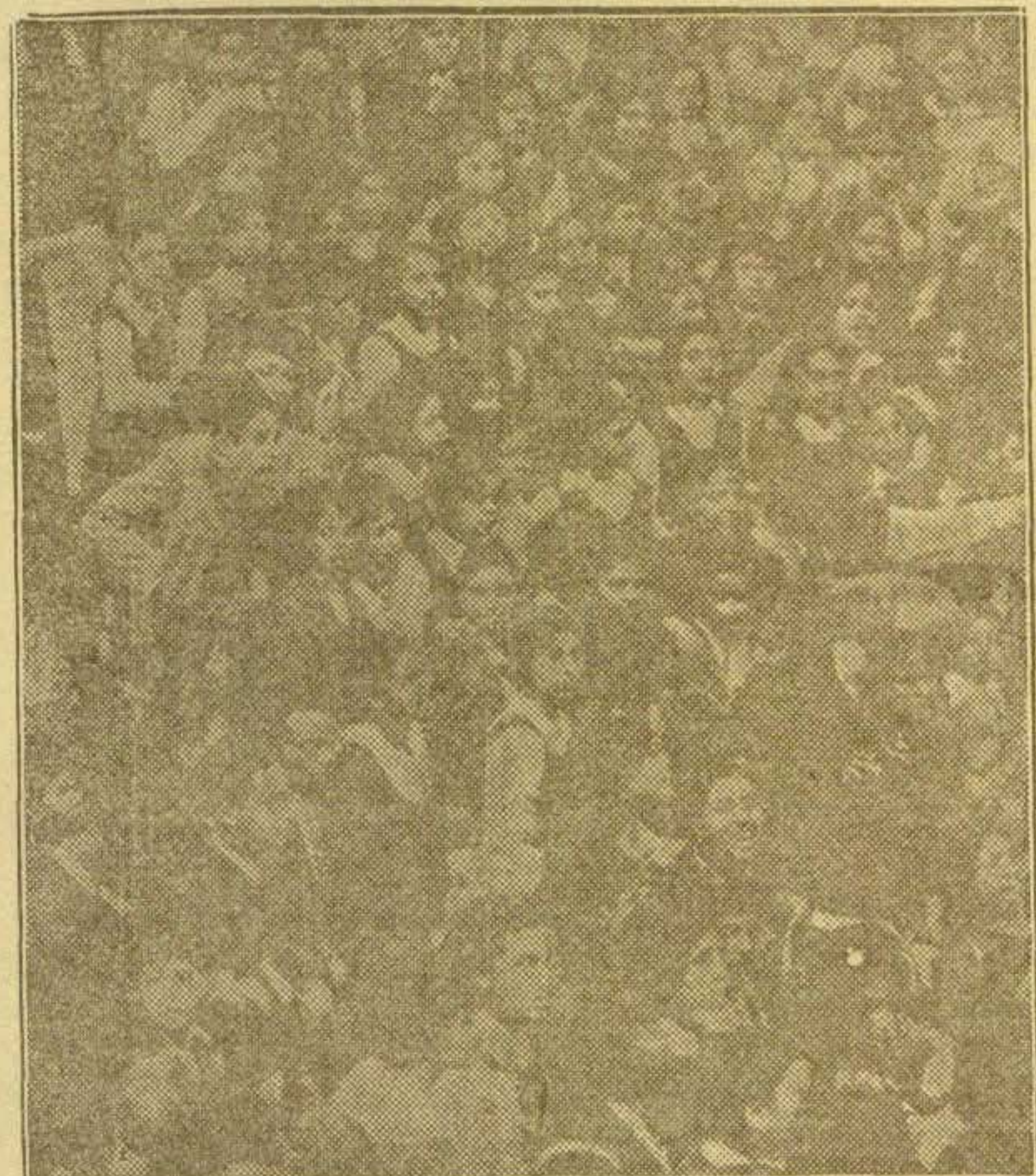
EREGIN BATEN BURUPIDEA

Donostia.—Zita eferigia izanak euz- ko-gud-onaik ikusteko gogua agertu dau.

60 LAGUN IL ETA 50 ZAURITU

Paris.—Jasotako atzitatzi ta n'utida- tziak dotenez, paxistafren egazkinak Bar- celona suagatu zutenan, irurrogei il zirala ta befergetamaf lagun zauritu esan du be- rez Gubernak. Larunbatez burutu zuten suagaketa ori. Balaer'etik agertu ziran egazkinak, gaineratu dutenez, eta urriaren ingurutako baster batzuk ere suagatu zituzten.

EGIPTON POZIK

L'etefi-Batza'n aulki bat lotu dabi el'etefi, pozik izan dira Egipto'n. Argazki onetan agiri direnak ikasliak dozun, eta alatu d'agan jaso- kun ori dala bide azerketa bat egin eban, euren gubernalo burukide n'agisjari poz'agura zuzendubaz.

Guk oferi, ezteritxagu txarto ta gitzlagorik be, baba Lateri-Batza ofetako aulki bat, gaur-egunian poz andirik em'eteko donik extogu us te

EREPUBLIKARAK JOALDIK EGITEN

Madrid.—Erepublika'fak gudariora joal- tze gogorak egin dituen atzo Madrid inguru- tako guda - oin guztietan. Ogeta-emereti egazkin suagalarf ibili ziran guda-ofak suagutuen. Joaldi oniek azerioa kanpara jaurtiteko asmoz egin ziran. Amabost ka- zako paxistafek agertu ziran eta burua gogoz bat egin eban Gubernaren su- kazako eta itru suagalariek. Egazki- guztiaf -orik eldu ziran euren zelaira.

U. G. T'KO BATZARKIDE NAGUSIAK

Valencia.—U. G. T'ko batza'f nagus- ko batza'fideak dimisioa aurkeztu dabe, efi'etako ordezkariak krisi'at batzorde nagusiak erabili eban autut ontzat artu ez dabelako. Dimisio ori ez eban ontzat artu, amabost botoz.

EZ ZAN "ADMIRAL SCHEER" IZAN

Berlin.—Alemaniar itxasgoak ager- tu dau oraintsu bonboak jo eban on- tzi ez dala "Admiral Scheer" izan. "Deutsch Land" baño, Ontzi onen bo- ba biren jofatzak agertzen ditu ta oge- tabost jidako ta ogetamaf zauritu er- an ditu baruan Gibraltar'era.

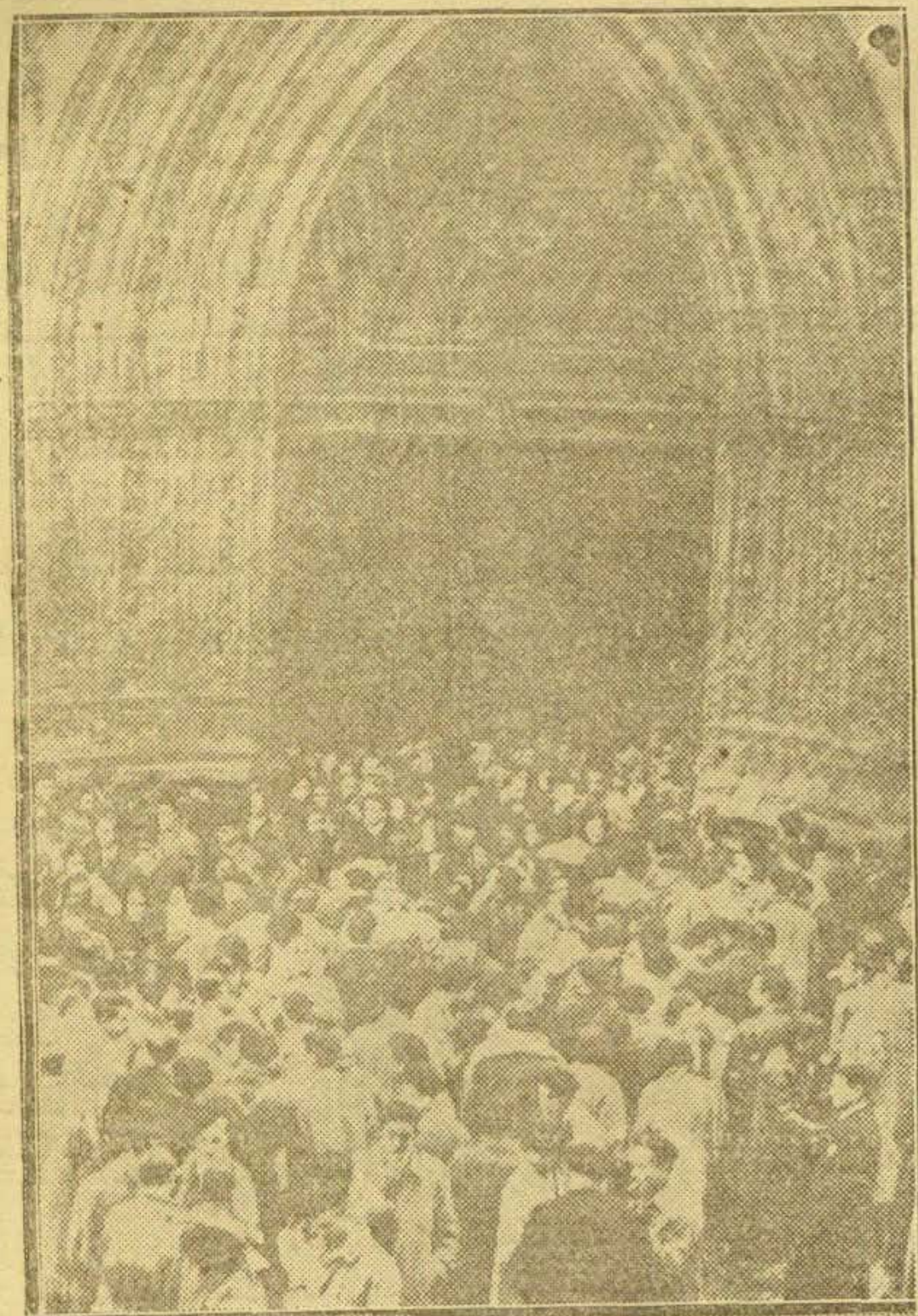
ITALIARAK IL

Lisboa.—Gubernuaren egazkinak Pal- ma de Mallorca suagatu ebanian, sei ita- f gudaiburu il ziran. Roma'n ikara ant- sortu dau izpa' onek.

GALDUTZAT - EMANDAKO EGAZ- KINLARI BAT IRATIDATZIKA

Moscu.—Izotz arte an galdu zan Ma- saruk egazkinlariaren ifatidatzia jaso za- larunbata afatsaldez. Ifati-idatzi egazki- lari ta Polo Norte'ko ifatdale aredile- ren ere.

Masuruk'eg zionez, lur artzera bear- tu egin zan eta Polo'ko zelaira ega- etko asmoan zan. Eguraldizaren befi- en- ten zuan eta giroa bederatzi gradotara- fto jaso zala.

Aldatz eta Alberdi'af Jon'aren gogo-aldeko eleizkizuna ospatu zan igandez Jagoba D'unaren etxadonan. Jon gixxua, abertzele eredu- beltakua gaban. Bilbao-Euzko-Gastefi'ko artezkaritzakua z'an eta Otxandiano gudarioroko jazarduna. Eleizkizun ofetara eldu zan Oste- tze'g argazki onel'au ikusi dotenez.

GIRAL'EN AZALPENAK

Ez du uste gudea bigundu ditekunik. - Oraintsurengo Valencia suagatzeak iritzi orixe sartu dio.

Valencia.—Giral jaunak izparkeriakin aldi izan du. Onel azaldu zenez, n'engo Batza'can Gubernuak konfiantzazko ara- zoa aztertuko du, oraindik oraintsu eda- tuzko agindu ta erabakiak aldatzea eska- tuaz, eta aldun-batzordeak berizatzeari emango dio.

Eskertar aldun ugari eraij egin dituz- tenaren, eta beste batzuk euren gogoz pa- xistafren lufaldean dautena, batzordean lana legezko etsitzeko naikoa autarki izan- go dira. Autarkia-autarki egitera, bihur- tuko luteken gogot-itzaltzerik ez du nai Gubernuak, ez eta bere ta paxistaf asal- darien artean artu-eman legea ezafiko lu- ken barealdirik ere, eta orixe litzake asal- dariak gudaritzeko ba-dauteketa eskubide agertzea. Gudaritaren sorburua ez artutze- na nai ta naiezko da. Gaur eguneez efiaren gudariteta oro lateritietako paxistafren aur- kaka bada, sortu zanean maxiatada baiño ez zan. Artu-emanetan asi baiño len, bal- ditzarik gabe euren buruak makurtzeko eskutuko zale asaldariak. Ontzat ematen degu, arauz, atzetikafak kentzea, España' ra etofiz ziran lateritietako gudariora ta gu- dardaleak euren borondate aurka geien- tzuak, atzetikaf etsiaz, Marfukotako, gur- dar'arena degu beiro ere arlora. Euren lu-aldeak espainar Marfuko ba'dute ere izen. Ceuta ta Melilla baiño ez dira arauz gure menpeko. Beste lufaldean "protec- rado" baiño ez dira ta sultanen menpe dira. Ez-sartzeke Batzordeak, aldirik izen- tatu gabe, España'f atzetikaf oro euren abietetara bialitzeko asmoa agertu nai ba- digu, guk atea biziz artetuko degu as- mo ori.

"Gudateza gizaibideko" egiteko asmo- ri egin uratu ditelen bide iritzi zion ber- bere ustez. Beiti ere, lateri arteko arauai lotu nai izan ditzogun gure buruak. Efi batzuek suagatzeko burubidea ez da gur-

re baitan sortutakoa. Ilabeteak - ilabete odolkerioak jasan beafa izan degu, eta oraintxe bertan, gure egazkinak ihoiz gu- da-esietatik aufera joaten ba'dira, guda- d'buruak lortzeko baiño ez dira joaten. Paxistafak beifz efiak ondatu ta ondu- tzea besterik ez dagite. Valencia'n egin duten suagaketa agerfafi bizi da. Batera ta bestera, edonora jaurti zituzten bonbak; Madrid'en ere berdin egin zuten, eta lu- diak ez du asafarik agertu, efi-baruan, gu- da-atzean guda-oin batzuetan baiño la'ia- go bizi dirana jakinda. Beraz, efi bakte- tuak suagatzari buruz, zerbaite erabaki nai izatekotan, artilleriaf buruz ere berdin esan bear. Paxistafren burubidea, Madrid e'ndituko balitz, gudaritaren ondoren la- tzi ez lukela izango esatea, auxe buruz antertu ekerko, ontzat ezin eman ditek- en burubidea da.

GERNIKA'KO SUAGA- KETA LATERI BATZA'N

Alvarez del Vayo'k Agife, Euzkadi'ko lendakariari bialduriko urutidazkia.

ALVAREZ DEL VAYO'N URUTIDAZKIA

Atzo eguerdian Agife lendakari jaunak izparkeriok artu g'uduzan, Ginebra'f, Alvarez del Vayo, espainar erbalda'f ge- bemaeren Lateri Batza'ko ordezkariak igor- ri eutsan n'utidazkia azaldu eutsun. Ona emen:

"Agife agurgafia, Euzko' jaurlaritza lendakariari, Bilba'o'n.

Nire ofak zeatzagotutzeke izan ditu- dan zure urutidazkiakik eskafak emon- zetan, atsegin dot España'ko auziaz ondoren ona izan dogula emengoen itez- zeri ardatzea; ario ontaz gai bat nugu- sientetakoa, Gernika bifiindutea, ta ori gar- bira eta borobillu gaitzetsi dau Lateri Ba- tza'k, atzoko bileran aburu batez. Bio- tzez agurtzen sa'tut, euzko gudariora jar- dun a'fagariak garaitza ziurfa izan dagiala opatuz.

Alvarez del Vayo."

Urutidazki au gafaiztatsua dala geitu eutsun Agife jaunak, Gernika'ren suaga- keta ikaraginfaren bai mundu guztira el- du dala adierazten bai-dau; oraingoan La-

Donosti Buru Batza'ra

"Rikitzta'ren (G. B.) idaz-lanak argitaratzeko Donosti-Buru-Batza'f as- moa beterik, zabaldu ta dagon arpi- dearen jaraipena.

Oraindanoakoa, laurleko	4.854
Zuzotaf M.	5
Zuzotaf T.	5
Abesperen batek	3
Abeskoiti batek	3
Abestzoli batek	3
Labotaf P.	5
Labotaf X.	5
Amunafiz'af M.	2
Amunafiz'af J.	3
Artotaf J.	1
Oraindano	4.889

Paxisten artean naste ta matxiñada zaratatsuak

Salamanca'n Falange Española'ko gudariak erbestetaren aurka pusillekaz tiroka asi ziran.-Alemaniafak eta italiarfak gogorki erantzun eutsen.-Zaurituak eta illak arkupetan.-Falangetafak sorturiko matxiñadea beste efi askotara zabaldu da.-Hamburgo eta Bremen'go portuak armaz beterik, espaniar paxistei bialtze'ko. - Paxistak Galizia'n. - Beste izpafak.

MUGAK ITX.

Paris.—Eadaya'lik dihoenez paxistak mugak zaratu ditue larunbatez. Paxisten agintariak ez dauke inolari orien lagalen, mugetako baimen bereziak eruan afen.

Radio izpaf zabaltzeko dihoenez España'ko loki batzuetan altxapen bat egin da. Altxapenau Falange Española'kuak egin dabe. Hedilla alxilu ta espektatu izan dabela. Oñeri ez dauke ikertaldirik nire lagalen eta inogaz itzik egileko homenet ez dau. Oñerita von Faupel, Alemania'ko ordezkariak ikusi nahi izan eban, baina ez eban baimenik lortu.

Altxapena zaratatsuen eta mugak egin dan lekua Salamanca dala diho. Efi onetan gudariak esanaka eta hufukan diardue, erbestetaren aurka hereziki.

SALAMANCA'N TIROKA

Paris.—Salamanca'n nastela buru-ka gogotak egin dila.

Izpaf ori emon daben izpafariak egin daban, Madrid'go guda-onetarik hiru zira. Falange'ko Gudariak bialti Italiarf eta alemaniarfen aur la puzi sua jaurtiten asi ziran. Erbestetaren Nagusian, Erbestetafak pisatzen erantzun eutsen. Tirokela andu izan zan. Arkupetan hakeo ugari gorpuzak jaso zituen. Kuartel batetik gudariak urten eta izkiliuak erchili zituen jentea barretuko asmoen.

Guda-gobernadoreak nazaraz egin daban jentea erbestetaren aurka ebi-
l.

Estensio ugari egin dila ta fatan gogotak izkiliuak kendu dautsez. Alemania'ko ordezkariak bere asafat agintu dautso Paxisten Batzafari.

ZERTZELADA GEIAGO

Paris.—Salamanca'ko efiak gogotak diardue Falange Española'kuak erbestetaren aurka asi daban lanaren alde.

Oñerita-jaube ugari ukatu egin dila Italiarf eta alemaniarfei ostatua.

emotera ta origailik atxilotuak izan dira.

Salerosle batzuk be kartzelaratuak izan dira italiarfak eta alemaniarak euren salokietan artu. Galak ostu ta ordaindu barik iges egin dabela salatu ta orixegailik asafarik heroena agertu dabe'ako.

USTE BASO ZABALAGO?

Paris.—Lenegotan Salamanca'n baka'fik zana, beste efiatara zabaldu dan zutimurua dago. Donostia, Leoroño eta abafetan be zarata nas-
teak egin dila atzaki bardiñez.

NEGRIN'EN AEMUAK

Londres.—"Daily Herald"eko zuzendariak telegrama bat bialdu dautso Negrin'eri, bere asmuak zeintzuk diran itaunduten. Negrin'ek erantzun dautso efenubikearen aldeketako lenari jauritu ta lan ori ipdattuko dabela.

**Erbestetafak gudan
"Ciudad de Barcelona"
ontzia ondoratu**

Valencia.—Oñeritak mungoa dan jakin ez dan itxaspeko (sumario) batek, Barcelona'n atez-aute torpedo bi jaurti eutsozan "Zofotza" ontziari. Ordu bat eia erdian, sumario berberak "Ciudad de Barcelona" ontziari torpedoak jaurti eutsozan. Eutetarik batek jo eban eta ondoratu eragin eutsen. "Ciudad de Barcelona"ri laguntzen joazan egazkin bik sumariari tiroka jaurti eutsen, baina au ez zan azaleratu.

TARTEKA - MARKETA

Errepublikaren aldeko jai bat Ginebra'n.-Italiarfak asafe euren itxasontzia suagatu dautsela-ta.-lgandeko guda-izpafak.-Ibañuri'tar Nekane'ren agerpen biziak.-Erbestetaren-tzako toki bereziak.-Beste izpafak.

ODOLA TA SUA

Madrid.—Komunisten izpafing batek Dolores Ibañuri'en idazlan bat argitaldu daut. "Erailtzarlek guda giatasunez egin dautela eskatzen" dau izenpuru idazlan gela eta eskatu oñeritxekiditu.

"Gure artean gudea giatasunez egin beaf dautk egin eban dautk, gure ariarok imperatu artu, alken eragin egin beaf dogula orixe eskatzen dabe gure emakume ta umak oiñ bizi; ume ta emakumeok bildur-lurruna gabe bizi ta a'isku gale lo egin nahi dautk. Gure eta gure indar gaitasuna lortu dauten arte gudea.

Lagunak: gudariartan itxasoz ta oñeritxasunez alde zabiltzen lagunak; Malaga'ko bitxakalak ezotu eban odola bizi dago oñeritxasunez; paxistakaria go-
to gualdiak-gualdi itxasoz daben suari itxasunez dauten agi-adara, egundo itxasoz egin dautsela ta su biziartan dago, beste itxer biziartan azkatasunez ta biziartan eban zan Euzkadi, biziartak mita'fik oñeritxasunez dauten dagoz."

IGANDEKO GUDA-IZPARAK

Erdialdeko guda-onetan.—Gudarrama mendian, Navacerrada aldean eta Alto de Leon inguruan e'kaldafak euren guda oneti edo libanek aldatuko asmoa eban eta oñeritxasunez gudariak lagundu eutsen. E'kaldaf egazkinariak goiztoko host eta erdiak ezkerre edoreinbat suagata e'kaldaf egin eban.

Lenengo suagaketan 24 suagaketarako egazkinak, eizako 18 lagun ebejala egin eban eta asaldariok Balsain'en, Puerto bizi-

katetan, Cabeza Grande'n eta Revenga onduan eutsezan guda libanek suagatu ebe-
zan. Azkenengo suagaketa 17 suagaketa-
kok 14 eizako, lagun ebejala egin eban.

Egazkada baten e'kaldafeg ego ilara barte sasi eizako iru bulkeidun iru fun-
terekin bat egin eban eta biziartak e'kaldaf egin eban alkatekin e'kaldaf egin eban. El Espinar'ko geltokia suagatu eban e'kaldafak geltoki inguruetan gudari taldeak e'kaldaf egin eban.

Itxas-egalekoko guda-izpafak.—Barcelo-
na aldean eutan urpeko gudontzi e'kaldaf batak espafiak salerosketa ontzi bati-
ri, "Zofotza"ri torpedo bi jaurti eutse-
zan goizez.

Eguzdikatu ordu batak eta erdian urpe-
ko gudontzi areitxek zain e'kaldaf eban eta "Ciudad de Barcelona" salerosketa ontzi-
ari jaurti eutsezan torpedo batzuk. Batak jo egin eban eta urperatu. "Ciudad de Barcelona"ri laguntzen joazan idro bik urpeko ontziaren aurka egin eban e'kaldaf. urpean sartu zan eta ez zan agertu.

ERBESTETARENTZAT TOKI BEREZIAK

Londres.—Erbestetaren-tzako gordeleku edo egokitu bereziak ipintxo asmoz dau Ez-sarteko Batzorde txikiak eta gaurko batzafaren arakutoko dabe artu ori. Sail o'rik ez suagatzeko itza emon beaf dabe asaldari ta e'kaldafak.

ERKALDAREN ALDE GINEBRA'N

Ginebra.—Victoria Hall etxean e'kaldafaren omenez batzaf audia egin eban. Batzaf oñetan erabagi oñeritxek artu ebezan;

ALEMANIA'REN JOKABIDEA

Berlin.—Ginebra'n ume ta umie itzakko eritxian agertzen diarduen bitartean, Hamburgo ta Bremen'go portuak izkiliu eta guda-gaitz beterik dagoz, España'ra bialtze'ko asmoan. Arma oñek eruten dituen itxasontziak gizon ugari be eruten dituala jakin da.

PAXISTAK GALIZIA'N

Gamiztik iges egin eban zortzi galiziar gudarien jardunak jakin doguz.

Vigo'lik etofiak dira. Uri onetan "Plus Ultra" ontzian sartu ta Pasaf'ra eruan zituen. Emendik Gazteiz'era.

Egazkin zelai batzuek ikusi ditue ta euren ustez eun eta oget egazkin ditue paxistak. Gazteiz'en egin ziran bitartean, be bil italiarfetan ikusi zituen egazkinak.

Paxisten artean agintari giti ikus ten dirala espafiak agertu dabe. Gei-
an alemaniarak eta italiarfak egi dira.

Vigo'n egazala. Coruña'n emakumak asafaka ibili ziralaz igarotako ilaren 15'an, jakin ai izan eban. Er-
tzañak parte artu beafan aurkitu ziran. Altxapen baten bildufez, gudari guztiak izkiliuak kendu egin eutsezan eta Gazteiz'en emon.

Oñerita baten, "Plus Ultra" ontzia Vigo'n sartu zan, bafukoak altxautu. Origailik eun gudari berialtoko baten itxituen.

Galizi'n oraindik bati dagoz paxistak burukomun ugari emoten dautsena. Coruña'n gexo-etxe bat dago morozentz bakafik eta udalartan eta antzerako etxietan gexo-etxe ugari ikusten dira.

EGAZKINETAKO EZBEARAK

Paris.—Inglaterra'n egazkinetako ez beaf ugari igaro dira alpaldi onetan. Azkenengo ogetalau ordutan, amaf gizon il dira, lau egazkinetarik jausita.

Urtearen asieratik ona il diran egazkinlariak befozetamalaui dira, ogetamalaui ezbeafelan.

"PEDRO-MARI" Barcelona'n

Atzoko izpafak ihoenez, Barcelona'n, Elxabe'ren antzezkitan edera antzeztuten diardube eguztoko, ospet-sun andilaz. Ona emen Baijof'ko neskatil liranak azaldu diran alai alaga.

Frantzetar izpafingiak

"Deutschland"en suagaketeak europar auzia sortu leike. - Commune'ko ziñopak goraltzen. - Frantze'n lan gitxiegi egiten dala, diño "L'Ere Nouvele"k.

Paris.—Pantzetaf efiak egin daban al-
giharen ondorentz, onena dala esan gi-
na lenengo astean bertan Erakusketak
ikusi izan dituan laguntza pilak aintzat
artuaz, adirazi dan "Le Peuple"k. Er-
akusketaren eban zalapartak ezerezean
geltitu dira olako garapenaz.

"Le Peuple"n, Bracke idazleak iz-
pafingien sancuti bafiaz diardue, gaurtik
befozet zentimo izango dala adiriaz, eta
getize onen zentimik aldezu eta agertuaz.

Batibik "Le Jour"ek, Frantze ta Ru-
sia'ren egutearren kontra diardue, bafiaz egi
da oraitzen itunben ori norik izenpetu
eban.

Journaux'en itz batzuez, azalpenak da-
karz "La République" egunkariak, esku-
bideak eta egintzak guztiok ditugula-ta.

"L'Ouvrier", "Deutschland" ontzia su-
agatu izan dala-ta, europar auzia sortu
leike, gorabera amufak eta buru beraz
artu e'kaldaf.

Ibiza beste Sarajevo bat izan leike.
"L'Echo de Paris"ek Kerillien lan bat
agertu dau, azkenengo nonbat idazle on-
era, izpafingia utzi egingo dau-ta.

Zergatik jasotzek diardue "L'Homme Li-
bre"k eta ori pantzetaf kris-saren ondo-
rena barik, mundu guztiokarene dala, di-
ño. Galtz onek indarra artu darta gero
ta goiago, ta origailik esabide zentzak artu
beako dirala.

Ekonomi batzafak gaitziti andia izan-
go dau "Les Echos"en ustez, eta andi-
urtego dan erabakia. Bagilaren azkene-
tan izango el-d batzaf ori.

"L'Ere Nouvele"k ere ekonomia arloz
diardue, eta beraz ta utz andia izan da
bela agerni.

**Italiar ontzia suaga-
tu ondorengoak**

Londres.—Er-sartze Batzordeak atzo
izan eban bileran, Italiarf ordezkariak
asafat agertu eban, Palma de Mallorca'n
italiar gudontzi suagatu ebezan sasi
italiar itzadan 2 ziralaz adiriaz, eta era-
sfa, auctiaz berariz gertaua izan zala
esanaz.

Eraso aur Italiari aupaden egitea eze-
ze Lateri Batzaf ere kufufuku egitea
dala, inoan, eta jazona italiarf Gober-
nuaren asafe agertokez bakafik ez dala
amaituko. Ez-sartze Batzordeak onetaz
zer asmo daban jakin ondorean artuko dau
erabakia Italiarf.

egiten dogu geiagi—diño—lan gitxi egi-
ten dogulako eta beaf dogun beste sorta
eta egiten ez dogulako.

Langileak bakafik dituela eskubideak
zaindu beafaz ueste dabe askok, bafiaz oker,
ordea, diño "Le Figaro"k. Bien bitarie-
koak ere, naitzeko dira e'kaldaf ekono-
mian, eta dan gihon aintzat artu beaf
dila.

Brian'en itzok goitzen dila "Le Petit
Journal"ek: "Commune'ren ostean erkala
egon". Garaituen zintotasuna agertzen
dau.

Commune'ko martirien aurfan Frantz-
esca antzeztu zala, diño "Le Peuple"k.

**ALEMANIA'KO IZPARRINGIAK
KATOLIKOEN AURKA ZITAL-ZITAL**

NUEVA YOR'KO "WIRELESS
SPRESS" IZPARRINGIAK
DISONA

Berlin.—Lateri Batzaf'ko katolikoan
aurka zital zital diardue alemandar
izparringiak eta Chicago'ko gongotzain
oso arzebispo dan Mundelein jaunaren
itzaldia oso-osorik argitaltzen dabe.

Nazitaf Langile Laguntzaren egune-
rokoaren astero argitaltzen daben "Ar-
beitssmann" izparringiak kardenalaren
mafazki irigari ta itsuziaz gaitzera
poema bat argitaldu eban eta olerki
oñerit "Eleiza katolikoa" ta judutaf
buruzagiak ikseko ta bidegabekertzko
artu-monak alkatekin egin eta Alema-
nia'ren aurka diarduela azaldu naf
dabe.

Ingostu edo efi ososoa, "Ugazaba bi-
ren. Jaungoikotaren eta Mamon'en
otseñ irri egin izan dautk" izenpuru
dabela. Lateri Batzaf'ko Eleiza kato-
likoa gogo-arazoei bafiaz urea pila-
toari jaramon geiagi egiten dautsola
agertzeko argitaldu dau.

Mundelein kardenalari buruz "abade
jantzia deiar-gihon diardue" dala
diño.

Go-bbels berberaren egunoroko dan
"Der Angriff" izparringiak, afi-putzoz
atzo ezkerre Eleizakotikotak ba-daki na-
zitaf. Gobernuak Eleiza oferi yagoko-
zan zigorak leporatzeko begiramen edo
k'k'arik izango dabela.

Nazitaf Gobernu ofek Eleizako obis-
po ta agintari nagusien aurkako agi-

Cacini'ek, "L'Humanite"n, Commune'ko
ziñopak goratuteko Pere Lachaise ilefira
egin dan ibilketaz idatzi dau; "Ara eldu
dan jentzia izugafak, Blum buru do-
gun gobernuaren jokatara ontzat artzen
dautala argi agertu dau".

"Le Peuple"n Bracke'k gai oñetaz
diardue. Ostetza andia, eratu, esangin, ja-
sean; oñe langileen batasunaren argibide
seantzen.

Erakusketak egin bikaña izan dau be-
re lenengo igandea, diño "Excelsior"ek.
Bero andia, takilaetan lagun asko, bafiaz
ikusi ugari, 100.000 bafiaz geiagi.

Comuneko martirien aurfan Frantz-
esca antzeztu zala, diño "Le Peuple"k.

ri asko gauraz ta agiri oñek autu oñen
ardura daben esketan ipinifko ditue
Gobernuak.

"Alemandar Sin-smena" batzako ci-
ranen egunoroko dan "Der Furchbuch"
izparringiak Lateri Batzaf'ko efiarf
politika katolikotasunaren aurka def
dago-ta ta Alemania'ko antzifako "ka-
toliko alderdiaren" joaleg'ak beingon
arakuat gaitzala ta Munich'ko Faul-
haber kardenalaren itzaldia, be, ir-
kuñ dagozala eskatzen dute ipar-
ameriketariok.

Jokalegeok arakatu ta itzaldiok ira-
kuriaz Lateri Batzaf'ko katoliko Elei-
zearen etorkizuna zein izango dan at-
ara el izango el-dab.

Alemania'ko Edestiak argi ta garbi
erakusten el-dan katoliko izaten ta ale-
mandar izatea alkatu ezin dakezana.

**Irakurri
ta zabaldu
Eguna**

Espanar gudako izpañak-eta

Alemaniar gudontziak Almeria suagatu eben atzo

Ogetameretzi etxe apurtu, ogei lagun il eta beogetamabost zauritu

Suagaketa lotsagabe ta giza-legien aurkako au goizeko seirak aurretik asi zan

Agintarien agerpenak.-Lateñi Batza'ren batzar berezi bat eskatu da

ALEMANDAR GOBERNUAREN
BURUKIDEAK

Paris.—Alemania'ko izpañak diñenez "Ez sartzeko Batzordean" Alemania'ko Ordezkaritza d'antari. "Deutschland" gudontziaren suagake-
teari buruz Alemania'ko agintarien
azalpenen bari "Batzordeari" emon
dagitson dei egin dautse.

Olako suagaketa edo bidegabe-
kerik jazaterik izango ez daben es-
kiertasunik ez daben, arte "Ez sar-
tzeko Batzordearen" erabagietan Ale-
mania'ko arteko ez dala izango ta kon-
trolik be, ez dabela egingo adierazo-
ko dautso "Ez sartzeko Batzordeari"
Alemania'ren Ordezkaritza.

Alemandar gudontziari zer-
no onetik aldatu daitzean arte uferatzen
yakoan espanar egazki. edo gudon-
tziri gogof erantzun dagioela agindu
dautse.

Afetzkeru jakin al izan denez Al-
meria'ko guda-izkilluz ondo orniduta
dagon portua surgatu dabe aleman-
dar gudontzi oñek, "Deutschland" gu-
duntziari egin dautzenaren kitugafi
izan daiten-edo.

Espanar Lateñi-urrolara Alemania'
k gudontzi gogof bis duko dabezela
diñoe aginiariak eura.

Berlin.—"Deutschland" alemandar
gudontzia suagatzek esames asko
sortu ditu ta miragafi izan da.

Berlin.—"Deutschland" en suagake-
tea dala-ta. Hitler'ek Berlin'dik al-
dendula zan Goering'eri deitu dautso
autu oferi buruz jardutekotan.

Jazokunoi jakin eta beriala batza-
ra egin eben; batzar ofetan Hitler'

Guda arduradun Goebels ta Itzas
guda Agintari Nagusiak izan ziran.

ESPANAK LATEÑI-BATZA'K
BATZAR BARIA EGITEA NA

Ginebra.—Espana'ko Gobernuak
Ginebra'n daukan Ordezkaritza'ren
bitartez Lateñi-Batza'ko Idazkaritza
Nagusia'ri beingoan beste batzar bat
egiteko bazkidei deitu dagioela es-
katu dautse.

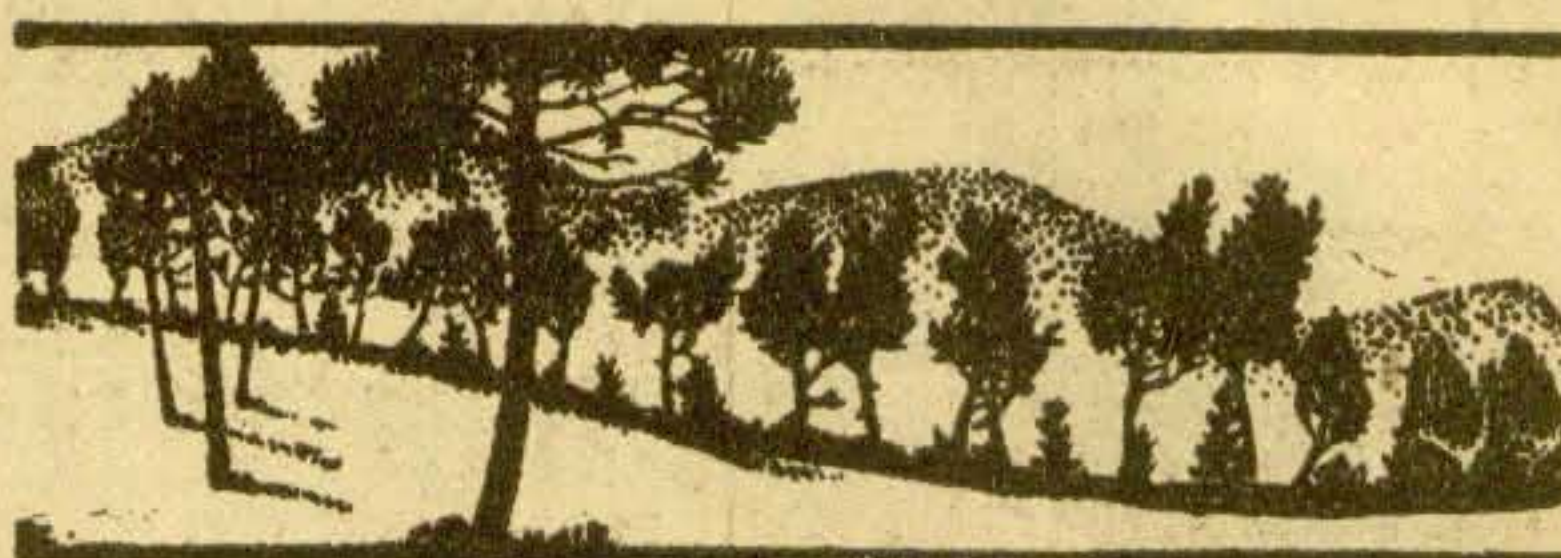
Gobernuak Ginebra'ko Ordezkarit-
za'ra agiri berezi bialdu dau are-
mandar gudontziak Almeria zelau
suagatu daben adierazoz.

VALENCIA'KO GOBERNUAREN
BATZARA

Valencia.—Ogasun Zaingoan goize-
ko hedertzatik eta erdian batzartu
ziran ministroak.
Amabak eta erdian atara ziran
batzafetik eta Azana maipuruko ebe-
la Lendakaritza'n jaititu eben gero
batzafai.

Ordu bietan amaitu zan batzafai.
Erfal: Lendakariak urterakoan
mistik, be, ez eban esan. Afatsaldez
batzafai jaititu egingo ebela esan
eban; Ogasun Zaingoan ala Guda
Zaingoan batzartuko ziran ez ekie-
la.

Batzar onet buruz sentzunaz ta zut

KONTU KONTARI

Goizeko marmararak

Egunon Jaungoikoak dizutela.
Emendik au'era alaxoze zatitxo bat
izango dezute irakurleok. Goizeroko mar-
mar otsa zuetartu naizik asi naiz. Beraz
goizero beñetalditxo bat egingo det irak-
urleoi. Oso egokia ez naizan-aren, be-
ñetalditxo auzerako zenbaiten gatz izan-
go ez d'etara-aren, entzungo d'adiazute itxa-
ropen osoa det neuregan. Aspergari ba-
natzaizute, denboraz adierazi zaidazute, ta
leuean geldituko gera: txintik egin dabe.

Gozogoko banatzaizute, zoraturik jaitu-
ko diot ariari.
Len bapoa ez, eta aspaldian luma gel-
di, ez dakit zer poñu aterako d'etan...
Ondo esanak gogoa artu.
Ta gaizki esanak barkatu.
Konporme?

Eibar'i "San Juan de España" jaitu
tela izena paxistak.
Ba... ba... ba...
Ezagun dek bai Zaldibar'en eta Ber-
meo'n denentzat tokirik ez dagona.

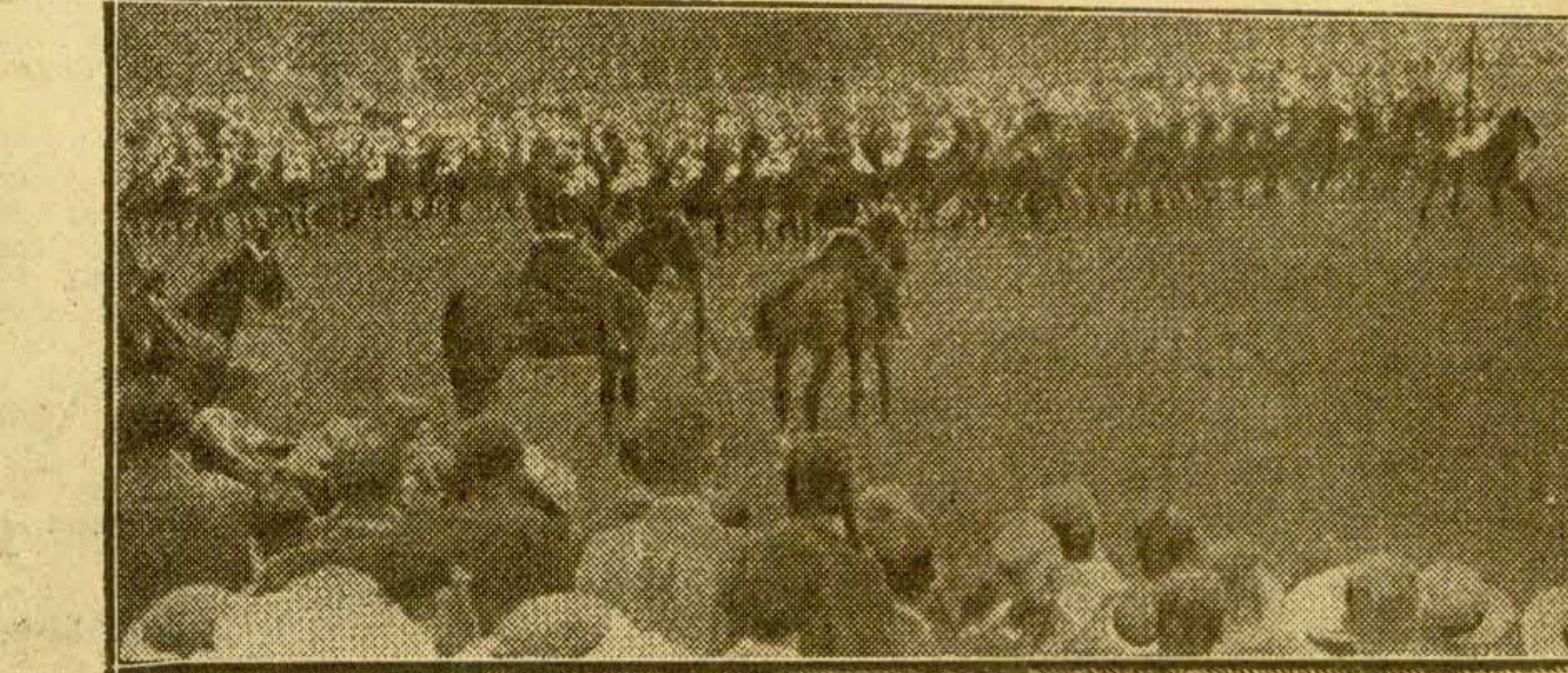
Paxistak erotuta dauten arte, ta gero
inoiz sendatzen badira, bizirik diran arte,
Eibar beti Eibar izango dek.
Paxistak iltezan areago bertz.
Txotxo afaneak!

Santa Ageda'n Efezildar bat zegon da-
kizuten gaitz eramanda.
Bein batez erita bat joan zitzaion bi-
xitara, ta ango jende mordoak ikusirik, ala
zian afitu: Mutillak, ero asko zaudete
emen... Au dek mordo afaiola...!

Bai, emen asko gaudet, baña kanpoan
gelago dek pa oraindik-erantzun zion
bestek.

Bi a'etan zein ote zan erorik aundiena?
Aspaldian "enbiri" ta "enbiri" juaz
ari zaizkigu paxistak. Guk karta txuraz-
korik ez, eta "ez degu nai", esaten diegu.
Jokoz aldatu bear duala ba-dakigu or-
dea.

Bilbao gaizki egona baña Burgos ila.
E. gudariak?

INGALANDA'KO ZALDIZKAKUAK SAYUAK EGITEN.

Jardun egiera eskatu eutsen izpañ-
lariei.

AGINTARIAK ADIERAZO DABENA

Almeria.—Guda Zaingo'ko ardura-
dunak oaf auxe emon dautse izpañ-
lariei.

"Almeria'ko Guda Buruzagiak goi-

zako zortizretan Guda Zaingo'ra iz-
pañ onetxek bialdu ditu:

Goizaldeko bostak eta erdik ingu-
ruran, Cartagena aldetik alemandar
galtzaiduzko azaldun gudontzi bat
eta lau aurizale edo destroyers eto-
zala adierazo eutsen.

Seirak lauren itxiaguetan mustu-
fekin portura begira geratu ziran
bost ontziok eta portutik amabi ki-
lometro ingurura egozal auzez c.
iragaritela Almeria uria suagutzen
asi ziran, eta urri bafura befeun ingu-
ru suaga jausi ziran.

Itxasertzeko kañoiak erantzuten
asi ziran eta 60 suaga inguru jaurti
eutsen eta batek destroyers bat jo
eban.

6'30'tan ixildu ziran eta ke loka
atzean itxirik aldentu ziran.

Kañoien ikustokietatik gudontzien
ikurin-margoak edafio ikusten ziran.
Suagaketa oñek etxe batzuk apurtu
ditu ta ilak eta zaurituak, be, egon
dira, zeinbat oindio ez dakiguna-
ren.

Ilak eta zaurituok zakar-artetik
ataratan oraintxe asi dira.
Itxasoan egozan atean edo "buen"
aurka, be, jaurti ebezan suaga
alemandar gudontziok.

ZEARTASUN GLIAGO

Valencia.—Guda Zaingo'ko ardura-
dunak Almeria'ko gobernadorearen
urfidazkia artu dau egundiko ama-
bietan eta "futidazki edo telegrama
ofetan Almeria'k jazan beña izan
daben suagaketa'ren bari zentzago-
ren.

Telegrama ofetan esaten denez 19
il dira, ofein artean bost "mañu"
ta ume bat eta zauritu 55.

33 etxe guztiz apurtu ditue.
20'5'ko suagat jaurti dabez ale-
mandar gudontziok.

Itxasoan kontrola egiten
daben inglateñar gudontzi batek, be,
ikusit eban suagaketei.

Kalte aundiak egin dabez uria
eta ilak eta zaurituak, be, asko dira.
Suagok ari guztian jausi ziran.

Socorro Rojo Internacional eguan
etxe guztiz apurtu zan eta Osate-
txean, be, jausi ziran suaga batzuk.
"Adelante" izpañgiaren irako-
lea egoan etxea, be, guztiz apurtu
zan.

ALMERIA'KO SUAGAKETE TA
LONDRES

Londres.—"Ez sartzeko Batzor-
dean" edo auz' arakatu artean Ale-
mania'k ofen kitugafi gogofik egingo
ebanik ez zan uste ta alemandar gu-
dontziak, Almeria suagatzeko mira-
gafi, be, miragafi izan yako ingla-
teñan.

PAXISTEN ARTILERIA MADRID
URIA SUAGATZEN

Madrid.—Goizeko bostetan asi
ran baf paxistak Madrid uria art-
leriz suagutzen, eta zortizretan eta
diak arte ekin eutsen.

Fuencarral eta Barquillo kaletan
jausi ziran batez ere obusak, eta
retako etxe batzuk telatua zan
eta bizitokiak apurtuta gelditu ziran.

Rosalba de Castro, San Marcos,
Hortaleza kaletara eta Bilbao'ko
laira ere jausi ziran bomba batzuk.

Cuatro Caminos eta El Estrecho
auzunetan ere kalteak egin zituen,
eta aibat lagun zauritu.

Amaketan Chamberi auzunean ja-
uzi zan beste obus bat, lagun bat
eta amaika zaurituak, euron artean
iru emakume, eri andi dagozanak.

Buenavista aldean, emakume bat
il eta bat zauri aundi. Inklusu bafu-
titan, iru zauritu, txarilo.

GUDONTZIEN IBILERAK
Bayona.—Donibane Loitzun'ed
egozan gudontzi guztiak Espana'ko
urien dabe.

Bakaf-bakafik irungeratu dira por-
tu onetan.

Begoña'ko Andre María'ri

Ene biotzeko Ama maitea
Zuganutz duaz biotz begiak,
Auzpertzurik zure oin aurian
Sendi, uri, efi, baita aberia,
Lortu ez dedin etsaien ametik
Ez degu nai pakea baizik.

Au'ez maiz dute esan etsaiek
Geroko dituen emets gaiak
Bi egun da digutela agertu.
Euzko semeak nai degula suu,
Zure Txadon edera lurperatu,
Judas'ek Kristo lez gero ukatu!

Ez izu utzi Begoña'ko Ama
Lortzerik gure etsaien naia,
Naia degu gon lurperatu
Baña zu danon gabetik agertu.
Kistar guzien gogua lortu
Zeruan alkafeikin pozez batu.

Barke bai etsaien obenak
Baita gure artean dauzkagunak,
Ez degu nai inorentzat gaitzik,
Ludi guziari onura baizik,
Gogo guziak zureganatu
Arkatatsun pakea dedin lortu.

Agur biotzeko Begoña'ko Ama
Euzkotar guztiak guaz zu gana,
Eskeñaz txortatxo eder bana
Sekula ez zuk mereti aña;
Al dago gendi, uri, efi, aberirik
Zure maitsun gabe zorian daniki
ZULO.

Gudea bigunduten Alemaniar egazkinlarien trukadea

Igandean urten eben ontzi baten Frantzia'ko
ordezkaria bitarteko da a egin dan trukadan
sartzen diran egazkinlariak

ALEMANDAR EGAZKINLARIEN
TRUKADEA

Frantzia'ko ordezkaria bitarteko dala
Euzkadi'ko Gobernuak erabili dabezan ar-
tuenonen-bidez, paxistok eta Euzkadi'ko
Gobernuak "trukadea" egitea erabagi eben
alderdi biok espe euketan batzuekin.

Euzkotariak, Valencia'ko Jauritza'ren
onertiz Walther Kienzie alemandar
egazkinlari kapitana, Godfred Schuke
Plencke alemandar egazkinlari teniente,
biok oraintsu eriotzarako epaituak askatu
ebazan. Oñez gainera beste alemandar eta
suizaf bat, be, askatu ebezan alsaldariok
euketan lauren ordez.

Irugaten alemandar Amil Schedit da ta
izpargoan ibili dana autortu eban o'ek
eta suiza Hermann Maurer, urilaren
s'gn. espartukoia zan.

Alsaldariok Alexanrovitch eta Lenon-
sen erusaf egazkinlariak eta Olmosta
Jon espafiata ta Marcel Dauban, pantze-
tar "Havas" izparbatzaile-batzako izpar-
laria askatu dabez alsaldariok.

"Andaciense" pantzetar gudontzian juan
dira askatutako alemandarok.

Schedit o' en espetxeratzea zala-ta Ale-
mania'ko mo' mo' aundia sortu zan Euz-
kadi'ko Gobernuaren aurka.

Ingelaterar "Exmouth" ontzian Suiza,
Belgika, Inglaterra ta Austria'ko konsu-
lak urilaren s'gn. Bilbao'tik aterateko
egozala ta ontziratu ondoren bidarian zo-
rak ikuskatzeko baimena eskatu eutsen
Gobernuaren etzafiak.

Austria'ko konsul eta Alemania'ko Go-
bernuaren ordeko zan William Wako-
ning konsulak bere zoforik ez ebela ikus-
katuko adierazo eutsen.

Ikuskatzen asi ziran eta izpazko agiri
garbiak idoro eutsen, Wakoning eta
Schedit biok espetxeratu ebezan.

Jaun o' en agiriak alemandarok alsal-
dion alde zelau jokatu daben argibide-
ke agiri'ek egokienetarik dira.

Euzkadi'ko Guda Agintaritza Nagusiko
zan Murga kapitana'ren guda azalpenak,
be, idoro eutsen. Kapitana o'ek guda-toki
ta egiten ziharduen guda-lubanen eta to-
kien bari, munizio ta izk'lu oleen bariak
eta nua egozan, zer zelau egiten eben ta
abar agertzen eutsen alsaldariok.

Bilbao'ko guda toki ta luban gintzok
eragotzeko biderik egokiena aldiraldi sail
o'ek egazkinlari suagatzea ta izk'lar-
fekin asintzea zala inotsen Murga'k asal-
darioi.

Bes'e zo'o baten Bilbao'ko politika go-
raber ta diru-aituak azaltzen eutsen
alsaldarien buruzagiak. Oñez gainera idaz-
kizik, pitxiak eta diru-baliuak eruzan.

Alsaldariok Bilbao'n eukin izpiazgola-
rien batzoki Wakoning'en etxea zan.
Eriotzarako epaitu eben epaikitzen eta
u'engo egunean il eben Wakoning ori.
Epa'kari areitxek Schedit betiko espe-
txegaz zigortu eben.

ALEMAN EGAZKINLARI BI AZKE
BILBAO'N

Londres.—Bilbao'ko izpañak diñenez,
Euzko-epaikitza'k eriotza-zigo'ez epaitu-
tako iru egazkinlari alemanetik, bik ur-
ten egin dabe uri areitak.

Aleman egazkinlariok atara ziran on-
tzian bertan, Galy egazkinlaria pantzetara
ere atara eizan. Galy zauritua izan zan
joan dan astean. Baiyona Bilbao bidai
egazkinlari bera eruatze joiala paxisten
egazkinlari eraso eutsen.

Egazkinlari alemanak beste norbaitzeu-
kin aldatzeko ei dira.

Egi andi bat dogu
abertzaliok, ondiño iñok
guzurtau ez, ta gu-
zurtau be eztauna.

Euzkadi da euzkotaren Aberri bakara